

**STANDPUNTEN
SUITE**

INGMAR HEYTZE

Geïnspireerd op de tentoonstelling *Standpunten* in het Centraal Museum

VRIJHEID

*

Vrijheid vind ik meer iets voor een schoolboek.
Dat de meester iemand uit de klas naar voren haalt,
een krijtje geeft: *leg jij eens uit wat vrijheid is*
en dat de leerling terugloopt naar zijn plaats,

het boek verscheurt / zijn polsen snijdt

*(maffiosi achter tralies negerslaven op plantages
zingende geheimen – horigen die dansen vechten
met een open hand – ontsnappen in een zwarte auto
of rechtvaardigheid: wensdroom droomwens in de nacht)*

vrijheid vind ik meer iets voor een groter, stiller land
met lege wegen, minder wolken en een hemel
die wat beter is bedacht.

POLITIEK

*

Politiek heeft iets van groepsseks
in een grote, rommelende onderbuik.
Er *zijn* mooie momenten, waarop alles
in cadans gaat, een symfonie van O

en Ja en Ga vooral zo door dat iedereen
zijn trekken thuis krijgt in het duister maar
wat weten ze er verder van, wie werkt
daar mee en wie juist tegen, waar

moet je zijn voor liefde, pijn – wie loopt
iets op van wie, kan iemand buiten horen
wat er binnen plaatsgrijpt. Notuleren:

dit is iets om over na te denken, alleen
naast iemand anders, chronisch wakker,
de ochtend nog een revolutie van je bed.

REALISME

Kumari

Ik ben de bewaker van dit moment. Ik kijk naar
alle schermen tegelijk en zie: ergens in de wereld
laat een kunstenares een grote rubber eend te water.
Op een ander continent overvalt iemand een bank,
gewapend met een pak melk. Drie landen verderop
schildert een man uit eigen beweging een zebrapad,
staat een jongen drie dagen rechtop opgebaard volgens
zijn laatste wens, wordt een begrafenisondernemer
bewusteloos geslagen en levend gecremeerd
door de concurrentie.

Elders ziet een babywalvis een schip van elf meter
voor zijn moeder aan en sterft na een paar dagen als
gevolg van ondervoeding en haaienbeten. Geestelijken
zoeken in Nepal naar een meisje van twee tot vier jaar,
met het lijf van een vijgenboom, de borst van een leeuw
en de stem van een eend, een zachte huid en mooie
haren, perfecte ogen en tanden, de juiste horoscoop
en geen angst voor het donker: de incarnatie van de godin
Kumari. Eenmaal gekozen mag zij alles eten wat ze wil
en doen waar ze maar zin in heeft en ik,

ik ben de bewaker van dit moment, ik heb de stem
van een eend en de borst van een leeuw, ik doe alles
waar ik zin in heb, ik kijk naar alle schermen tegelijk –

ELITE

Alles op zwart

*n.a.v. het overlijden van
Steven Barends (1915-2008)
vertaler van 'Mein Kampf'*

Er is een dichter voor nodig
om verkeerd te gokken
en bij die gok te blijven
wat hij ook verliest

er is een dichter voor nodig
om alles te elimineren
wat hij niet wil dragen;
zijn naam een Davidsster

er is een dichter voor nodig
om zijn rechten te verkopen
voor bitter brood, bijsluiters
en totaal mislukte idealen

er is een dichter voor nodig,
half student, half zwerver,
om de speeltafel te overzien
als een laffe regenboog

en tegen de croupier
te zeggen: alles op zwart

MASSACULTUUR

De geile kooi is gewoon super ja!!! degene die
aan de geile kooi komt die komt aan mijn.
Laat dat duidelijk zijn.

En tegen die schrijver wil ik zeggen: hij heet niet
dennis maar dennix want hij is helemaal nix
omdat hij met nadia een trio heb gedaan.

Met amanda derbij. En toen ie kim erbij haalde,
kreeg hij met nadia problemen en toen
heeft hij niets gedaan.

Maar toen in de paardestallen heeft ie kim nog
genomen en daarna ging ie zeggen tegen nadia
dat ie het paard een wortel had gegeven.

Terwijl iedereen op de streams had gezien
dat dat niet zo was hij had helemaal geen wortel
gegeven aan het paard. Daarom heet ie dennix.

En die zeikerts maar zeggen: Ik keek heel toevallig
naar de gouden kooi... u denkt toch niet dat we
daar intrappen! maar wij zijn gewoon eerlijke

mensen wij komen er gewoon vooruit. wij zeggen
gewoon volmondig JA WIJ KIJKEN NAAR
DE GEILE KOOI... DAG EN NACHT!

En we zijn lid. En ik ben fan van tassss maar
die is er nu uit. en mijn zoon is fan van nadia.
En mijn dochter van dennix.

Wij zijn gewoon recht door zee. Mogen wij!
Mogen wij ook eens wat hebben in ons leven.
Dank je wel jon de mol! dat u ons deze kans

heb gegeven. maar nee... Ik loop al 6 jaar
bij de sociale dienst en nou kennen wij
ook eens mee genieten in een villa.

Ech waar hoor fons! luister naar ons jongen
en gaat gewoon door met die geile kooi. Wij
zijn je fan fons. Van ons kom je nooit meer af.

Eg waar fons we blijven je steunen jongen dwars
door alle verdrukking heen. Mijn zoon roept nu
ja vanaf beneden terwijl hij naar jensen kijkt.

Allemaal van jou jongen. Zelfs als we snachts
2 uur slapen dan houden we de tv op de rtl 5.
Voor jou fons alles voor de kijkcijfers.

Bij deze onze welgemeende excuses dat wij
ons zo hebben laten gaan in het schrijven.
Maar eerlijk is eerlijk: kom je aan de geile kooi

dan kom je aan ons. maar we zijn eerlijke mensen,
sorry, we zijn recht door zee. En daarom stemmen
wij rita. Rita meid onze stem heb je hoor!

Die kan je alvast in je zak steken! Die heb pie
binnen meid. En jij houdt de geile kooi erin
dat weet ik zeker!!!

ONDERBEWUSTZIJN

*

Ik werd wakker in een mand die rook
naar mij, zo sterk dat ik begreep

dat ik bestond uit mij en mand –
mijn warme en mijn koude kant.

Ik droeg een zachte leren band.
Bijna al mijn zorgen en verlangens

hingen samen aan een haakje als
een ketting of een stevig touw

waaraan ik soms wel knagen wou,
maar dan kreeg ik een standje.

Ik was een hond en niet van jou.

MELANCHOLIE

Gedicht voor Roos

Ik geef je een gedicht om in te wonen.
Hier zijn de mooiste plekken die ik ken,
dicht bij elkaar: een huis, een wilde tuin,
een bos, de zee – dat alles samen op een
kleine planeet. Je kunt er altijd heen.

Het huis heeft betere spiegels; ze laten
je zien zoals je bent. Schrik niet, het went
vanzelf. Je mag eten wat je wilt: in de tuin
groeit alles wat je nodig hebt. Op mooie
dagen (had ik al verteld dat jij het weer

bepaalt? Hoe dat werkt vertel ik later)
kun je wandelen in het bos dat alle bossen
is, groot genoeg om dagen door te dwalen
maar klein wanneer je weer naar huis
toe wilt, om als een roos te slapen.

En om dat alles ligt de zee, die elke dag
zal zijn als jij: soms woedend, donkergrijs,
dan glad, sereen of wild en blij, doorzichtig
blauw of peilloos zwart; een mooi, groot
ademhalen onder de maan, zo ben je,

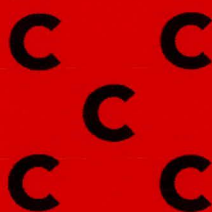
zo ben je daar.

Colofon

Uitgave ter gelegenheid van het optreden van Ingmar Heytze
19 oktober 2008 in het Centraal Museum

tekst © 2008 Ingmar Heytze / www.ingmarheyitze.nl
vormgeving © 2008 Renée Beurskens / www.reneebeurskens.com

Centraal Museum
Nicolaaskerkhof 10
3512 XC Utrecht

centraal
museum